

Abstrakt

Knižní sága o Harrym Potterovi od britské autorky J. K. Rowling se brzy po jejím vydání stala celosvětovým fenoménem. S rostoucí popularitou na přelomu tisíciletí se začala formovat fanouškovská základna, jejíž řady se rozšiřovaly i v návaznosti na filmové zpracování díla, ke kterému došlo nedlouho poté.

Diplomová práce se zaměřuje na současné mladé české fanoušky Harryho Pottera, zástupce tzv. generace Z a jejich participaci v rámci fandomu tohoto díla na sociální síti Instagram. Cílem práce, teoreticky vycházející primárně z fandom studies, je zodpovědět otázky, jakým způsobem se generace Z dostává ke světu Harryho Pottera, jaké pro ně nese významy, jaké jsou motivace pro jejich participaci na fandomu a jakou má tato participace podobu.

Výzkum vychází z dat získaných prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s českými fanoušky Harryho Pottera, kteří se identifikují s generací Z, jsou narozeni v rámci určité generační kohorty (od druhé poloviny devadesátých let dvacátého století po konec prvního desetiletí nového století) a participují na sociální síti Instagram. Dále v průběhu dubna 2023 proběhlo zúčastněné pozorování ve Velké Británii.

Výsledky výzkumu přinášejí zjištění, že fanoušci, kteří se identifikují s generací Z, byli s fikčním světem Harryho Pottera seznámeni již v útlém věku a v současnosti se k němu dostávají prostřednictvím opakovaného čtení a sledování knižní a filmové série a prostřednictvím participace v rámci fanouškovské komunity (především v digitálním prostoru). Pro fanoušky svět Harryho Pottera přináší přátelství, únik z reality, pochopení vlastní odlišnosti od majoritní společnosti a životní hodnoty (láska, přátelství, tolerance). Participace ve fandomu vytváří, udržuje a posiluje vztahy mezi jednotlivými členy fandomu. Motivace pro participaci vychází z touhy po profitu z vlastní tvorby, pobavením, osobním potěšením nebo ve snaze vyplnit volný čas. Forma participace je ovlivněna designem sociálních sítí a je zejména vizuálního charakteru. Explicitní participace zahrnuje vlastní tvorbu, ale i interaktivní příspěvky, implicitní participace je založena na sdílení tvorby jiných fanoušků, informací a reakcích na příspěvky. Na sociálních sítích je odrážena i participace mimo digitální prostor.